

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. — Inscerya od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Szwajcarya. — Niemce. — Rosya. — Grecya. — Turcya. — Australia. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 7. kwietnia. Pensyonowany c. k. nauczyciel gimnazyalny p. Jan *Langner* darował szacowne herbarium na rzecz c. k. gimnazjum w Brzeżanach.

Co z należytem uznaniem podaje się do wiadomości publicznej.

Wiedeń, 10. kwietnia. Dnia 11. kwietnia 1855 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany XVIII. zeszyt dziennika rządowego ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera

Nr. 59. Rozporządzenie naczelnego komendy armii z 25. marca 1855 obowiązujące wszystkie kraje koronne, którem się ogłasza, że artykuły VIII. i IX. zawartego z niemieckim Związkiem kartelu dezertersów z dnia 10. lutego 1831 nie są zniesione przez wymieniane między Austryą i Bawaryą pod dniem 4. i 17. stycznia 1852 (nr. 37. dzien. ust. państw) oświadczenia ministeryalne.

Nr. 60. Dekret ministeryum finansów z 31. marca 1855, — prawomocny dla krajów koronnych, objętych w powszechnym okręgu celnym, tyczący się tymczasowego zniżenia cła od niektórych gatunków zboża i owoców strączkowych, następnie mąki kukurudzianej przy wprowadzaniu przez celne urzęda Istrii i wyspy Quarnerijskie.

Nr. 61. Rozporządzenie ministeryów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, tudzież naczelnego władzy policyjnej z dnia 3. kwietnia 1855, — obowiązujące wszystkie kraje koronne z wyjątkiem wojskowego Pogranicza, — którem się na mocy najwyższych przepisów z dnia 14. września 1852, 10. stycznia i 29. lipca 1853, nakoniec z dnia 4. lutego 1855 wyznaczają władze publiczne, którym zaczawszy od dnia prawomocności regulaminu karnego procesu z 29. lipca 1853, przysłuża indagacya i ukaranie tych przekroczeń ustawy, które w karnym kodexie z 27. maja 1852 nie są uznane za karygodne czynności, przyczem przepisuje się oraz mające się przytem zachować postępowanie.

Nr. 62. Rozporządzenie ministeryów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, tudzież naczelnego władzy policyjnej z dnia 3. kwietnia 1855, — obowiązujące wszystkie kraje koronne z wyjątkiem wojskowego Pogranicza, — którem się względem godziny policyjnej wydają bliższe przepisy.

Nr. 63. Rozporządzenie ministeryum sprawiedliwości z dnia 6. kwietnia 1855 o terminie rozpoczęcia czynności nowo organizowanego czeskiego naczelnego sądu krajowego i naczelnego prokuratoryi państwa w Pradze, czystych władz sprawiedliwości pierwszej instancyi i prokuratoryi państwa w Czechach, równie jak ustaw, zostających w związku z nową organizacją sądu.

Nr. 64. Rozporządzenie ministeryum finansów z dnia 6go kwietnia 1855, którem się ogłasza zaprowadzenie czterech dyrekcji finansowych dla urzędowego okręgu oddziału dyrekcji krajowych finansów w Koszycach, tudzież ich stanowiska, następnie zaprowadzenie mających się nowo utworzyć kas zbiorowych dla każdej z dwóch nowych władz okręgowych w Preszowie (Eperies) i Munkaczu, i wyznacza termin czynności finansowych dyrekcji okręgowych w Preszowie i Munkaczu na dzień 30. kwietnia 1855.

Sprawy krajowe.

Gazeta Więd. z dnia 12. kwietnia podaje następujące obwieśczenie c. k. centralnego komitetu wystawy paryzkiej: Austryackim podróżnym, którzy korzystając z rządowych kolei żelaznych, zechcą zwiedzić agronomiczną i przemysłową wystawę w Paryżu, i wywiodą się certyfikatami izby handlowej i przemysłowej jako właściciele przedmiotów posłanych na wystawę, lub jako deputowani administracyi państwa, albo izby handlowej i przemysłowej, przyzwoliło c. k. ministerstwo handlu względem należytości jazdy c. k. kolejną

to ułatwienie, że za kartą drugiej klasy mogą korzystać z pierwszej klasy wagonów, za kartą trzeciej klasy mogą jechać drugą klasą wagonów, a za półkartą drugiej klasy mogą użyć trzeciej klasy wagonów.

Takie samo uwzględnienie także dla transportu przedmiotów na wystawę, przyzwoliła dyrekcya c. k. wyłącznie uprzywilejowanej północnej kolei Cesarza Ferdynanda, tudzież c. k. austryackie towarzystwo kolei żelaznej tym podróżnym przy korzystaniu z kolei żelaznych, zostających pod ich kierunkiem.

To uwzględnienie jest prawomocne także dla jazdy z powrotem, jeżeli pasażer wykaże się podobnym od c. k. komisji wystawy w Paryżu wydanym certyfikatem jako właściciel przedmiotów posłanych na wystawę, lub jako deputowany.

Przy odbieraniu kart jazdy należy certyfikat przedłożyć urzędnikowi stacyi, który na nim wycisnie stępel dnia i stacyi. Na stępelowane już certyfikaty nie przyzwoli się powtórnego uwzględnienia. Co się tyczy powrotu, głośno uwzględnienie, jeżeli odjazd z powrotem spóźni się dłużej niż 4 tygodnie po zamknięciu wystawy.

Wiedeń, 10. kwietnia 1855.

Wiedeń, 13. kwietnia. Król angielski minister lord John Russell i ces. francuski minister p. Drouin de l' Huys, tudzież francuski ambasador p. baron Bourqueney i francuski generał de Letang zrobili dzisiaj wycieczkę do Glognicy, by zwiedzić budowę kolei żelaznej przez górę Semmering. Wieczór wrócili osobnym pociągiem do Wiednia.

— Król portugalski minister-rezydent w Wiedniu p. Soares de Leal opuści dla słabości swą posadę w Wiedniu i uda się w poniedziałek w podróż ztąd do Lizbony. Aż do przybycia jego następcy kieruje pierwszy sekretarz sprawami ambasady. (*Oest. Ztg.*)

Ameryka.

(Stany zjednoczone postanowiły oprzeć się i nie dozwolili opłaty cła na Sundzie.)

Jeden z dzienników wychodzących w Nowym Yorku zapewnia, że senat Stanów Zjednoczonych przed odroczeniem powziął uchwałę zalecić prezydentowi, żeby uwiadomił Danię, że Stany zjednoczone zniosą postanowienia względem opłaty cła na Sundzie. Ten sam dziennik dodaje, że to urzędowe uwiadomienie już wysłano do rządu duńskiego. (*Abbl. W. Z.*)

Hiszpania.

(Większość w Kortezach za ministrami.)

Madryt, 4. kwietnia. Na wczorajszym posiedzeniu Korteżów odczytano adres gwardyi narodowej Kadyxu, która w nim ofiaruje Korteżom pomoc swoją. Deputowany Gaminde utrzymywał, że projekt do ustawy przeciw gwardyi narodowej jest dziełem wsteczności. Ministrowie zaprotestowali uroczyście przeciw tym wyrazom, a większość komisji, która przyjęła wspomniany projekt, połączyła się ze zdaniem ministrów. (*W. Z.*)

(Projekt do ustawy o milicyi. — Sprzedaż dóbr królewskich zaniechana. — Wyświęcenie księży ograniczone. — Doniesienia z Kuby.)

Madryt, 4. kwietnia. Na wczorajszym posiedzeniu Korteżów nielicznie zebraniem miano debatować nad projektem do ustawy przeciw politycznym manifestacyom milicyi narodowej, ale według porządku spraw musiano go odroczyć, gdyż dwaj członkowie komisji wnieśli motywowane wota. Potem toczyła się dalej debata nad projektem do ustawy względem sprzedaży dóbr narodowych i kościelnych. Kilkanaście poprawek odrzucono bez debaty. Inną poprawkę, żądającą sprzedaży królewskich dóbr dziedzicznych, cofnął wnioskodawca na uczynioną ze strony ministra uwagę, że dobra królewskie nie są dobrami manus mortuae, a posiadacza ich nie można przeto wywłaszczyć.

Gazeta Madrycka zawiera rozporządzenie królewskie, według którego aż do wprowadzenia w użycie powszechnego przepisu o duchowieństwie parochialnem nie mają się odbywać wyświęcenia księży. Wyjęci są ci tylko, którzy otrzymali lub otrzymają duchowne prebendy lub beneficya, tudzież ci, którzy już są subdyakonami, i w tym razie mogą być przypuszczeni do dalszych wyświęceń.

Według doniesień z Hawanny z dnia 17. marca trwał tam ciągle jeszcze stan oblężenia, ale obawa względem spodziewanej wyprawy korsarzy znacznie się usmierzyła. Pana Thompson, konzula Stanów zjednoczonych w Sagna, aresztowano i zawieziono do Hawanny. (*W. Z.*)

(Projekt względem ograniczenia milicyi rodzi obawę. — Cmentarze akatolikom wolno stawiać z pozwoleniem władz. — Biskup z Osmy odjechał do Kadyxu.)

Z Madrytu piszą pod dniem 4. kwietnia: „Jest pewna, że projekt ograniczenia wolności milicyi przedłożony dziś kortezom, mocno oburza pewną część gwardyi narodowej. Na przypadek zbrojnego na ulicach powstania postanowił minister wojny opuścić miasto na czele całej armii i zostawić je gwardyi narodowej. Ani wątpić, że przeto zapobiegłoby się wielkiemu rozlewowi krwi i wkrótce znówby rząd przywołano. Ztemwszystkiem nakazano jednak oficerom gwardyi narodowej, ażeby swych batalionów czyli kompanii nie zgromadzali na musztrę, jak tylko za pozwoleniem pierwszego alkaldy lub jeneralnego inspektora. Na dzisiejszem posiedzeniu kortezów przedłożono ustawę o cmentarzach dla niekatolików; założenie ich oddano do woli władz cywilnych miast przynależnych.“

Według depechy z Madrytu dnia 7. kwietnia panował spokój. Biskup z Osmy, który przeciw ustawy względem sprzedaży dóbr kościelnych wystąpił, otrzymał rozkaz udać się do Kadyxu, gdzie ma czekać dalszych instrukcyi. — Na posiedzeniu kortezów dnia 7. miano toczyć obrady nad kilkoma nowymi poprawkami do ustawy względem milicyi narodowej, spodziewano się jednak z pewnością odrzucenia.

(Stronictwo demagogów wznieca niepokoje.)

Do *Independance belge* piszą z Madrytu z d. 5. kwietnia: „Wczoraj około god. 4. po południu, gdy się rozeszła wiadomość, że w kortezach naradzają się nad ustawą względem milicyi, przeciągali członkowie stronictwa demagogicznego po mieście, rozsiewając niepokojące wieści i niebawem był pałac Kortezów otoczony 3—4000 bardzo podejrzanych indywidualów uzbrojonych po większej części w strzelby, pistolety i sztylety. Kilku przywódców miało podlegające mowy przeciw ministeryum i większości kortezów. — Szczęściem była straż pałacu powierzona milicyi, na której wierność rząd mógł liczyć, wewnątrz poustawiano na wszystkich korytarzach i trybunach liczne stráže. Gdy rząd poczynił prócz tego inne jeszcze kroki ostrożności, przeto zaniechano zamierzonego widocznie zaburzenia; tylko w niektórych ulicach dawano pojedyncze wystrzały, by wzniecić popłoch i niespokój. Dzisiaj i jutro zajęty lud całkiem nabożeństwem kościelnym, w tych dniach przeto nie ma obawy o spokojność publiczną. — Dzienniki dzisiejsze donoszą, jakoby wszyscy ministrowie postanowili podać o dymisyę; podanie to jest mylne. — Deputacya mieszkających tu Katalończyków doręczyła dzisiaj ministrowi finansów złoty medal, wazący dziesięć uncyi, wyrażający w napisie wdzięczność za jego usługi pełnione w czasie, gdy był gubernatorem Barcelony.“

Madryt, 11. kwietnia. Wczoraj wybuchło tu powstanie, które milicya przytłumiła. Pietnastu podlegaczy uwięziono. (*Zeit.*)

Anglia.

(Przysposobienia na przyjęcie Cesarstwa Francuzów. — Lord Granville wyjechał do Paryża. — Okręta francuskie do floty bałtyckiej.)

Londyn, 10. kwietnia. Jch MM. Cesarz i Cesarzowa Francuzów oczekiwani są d. 16. kwietnia w Anglii. Pobyt Ich nie potrwa podobno dłużej nad tydzień. Zdaje się, że będą mieszkać w zamku Windsorskim, ale odwiedzą także Londyn, gdzie większą część pałacu Buckinghamskiego świetnie ozdobiono na ich przyjęcie. W City mówiono zeszłej soboty, że lord-major zaprosi Cesarza na wielki bankiet w Guidhall. Po południu dnia wspomnianego miał lord-major w tym przedmiocie konferencyę z Sir G. Greyem, poczem zwołano radę gminy na nadzwyczajne posiedzenie. Jakoż uchwalono na tem posiedzeniu doręczyć dostojnym gościom francuskim adres i zaprosić ich na ucztę do Guidhall. (Obacz niżej.)

Według dziennika *Sun* nada Królowa d. 18. Cesarzowi Francuzów uroczyste order podwiązki.

Lord Granville, prezydent tajnej rady i lady Granville wyjechali przedwczoraj do Paryża.

Morning Post donosi: Przeznaczona do wyprawy na morze bałtyckie flota francuska, złożona z trzech okrętów liniowych i odpowiedniej liczby fregat, korwet i mniejszych statków odpłynie za dni kilka z Cherbourga i połączy się z flotą angielską. (*W. Z.*)

(Rada gminy londyńskiej gotuje adres na przyjęcie Cesarza Napoleona.)

Na odbytem dnia 5. b. m. zgromadzeniu gminnej rady Londynu uchwalono doręczyć Cesarzowi Francuzów za jego przybyciem do Anglii adres i natychmiast mianowano komitet, który-by się zajął jego ułożeniem. Pan Wood, który najszczególniej motywował obszernie propozycyę do adresu, starał się dowieść, że pominiawszy wszelkie indywidualne zdania polityczne, chwilowy wzgląd na istniejące między Anglią i Francją przymierze i ważna dla całego świata nadzieja trwałego i dobrego porozumienia między obudwoma krajami, wkładają na radę komunalną powinność przyłożyć się ze swojej strony do tego, ażeby Cesarza Francuzów, w którego rękę spoczywa teraz los Francyi, przyjmując jak najsolenniejsz podczas jego pobytu w Anglii.

Francya.

(Królowa Wiktorya spodziewana w Paryżu. — Sąd przysięgłych do wystawy obrazów.)

Pobyt Jch MM. Cesarza i Cesarzowej w Anglii, potrwa jak w Paryżu sądzą, blisko pięć dni, a wkrótce potem odda Jej Mość Królowa Wiktorya tę wizytę w Paryżu; niewiadomo jeszcze czyli mieszkać będzie w Tuileryach lub w Elysée; ostatnią rezydencyę nowo restaurują.

Sąd przysięgłych dla oceny utworów malarskich, których z samego Paryża przysłano około 6000 sztuk, ukończył już swą

pracę; trzecią część obrazów przyjęto. Za kilka dni zajmie się ocenieniem przesyłek z departamentów i z zagranicy.

Dla świąt wielkanocnych niewyszły w Paryżu żadne dzienniki. (*Abbl. W. Z.*)

(Nowe koleje żelazne. — Gwardye odchodzą. — okręta do przejazdu Cesarza.)

Paryż, 8. kwietnia. Monitor ogłosił dekret, którym nadano tutejszemu „wielkiemu centralnemu towarzystwu kolei żelaznej Francyi“ zostającemu pod kierunkiem hrabi de Morny, za potwierdzeniem zawartych pod dniem 2. lutego i 6. kwietnia konwencyi koncesyę do wybudowania kilku kolei żelaznych, a mianowicie pobocznych i komunikacyjnych kolei żelaznych w środkowej i południowej Francyi.

Ciało prawodawcze załatwiało wczoraj rozmaite projekta w sprawach wyłącznie lokalnych; obrady nad projektami o kolejach żelaznych odroczone.

W Tulonie rozpoczął się dnia 4. a w Marsylii dnia 5. odjazd cesarskiej gwardyi do Oryentu. Z pierwszego portu odpłynął liniowy okręt „Charlemagne“ z pierwszym pułkiem grenadyerów i z dwiema kompaniami drugiego pułku grenadyerów gwardyi; w Marsylii wypłynęły na morze paropływy „Colombo“ i „Clyde“ z pierwszym pułkiem wołtyzerów gwardyi.

Według listów z Cherbourga gotował się liniowy okręt „Austerlitz“ dla zawiezienia Cesarza i Cesarzowej z Boulogne do Anglii. Jedna korweta, dwa parowce awizowe i kilka małych statków wojennych mają konwój stauowić.

Belgia.

(Nakładca broszury, o którą spór idzie, niechca wymienić autora.)

Nakładca broszury o wyprawie do Krymu, p. A. Bluff ogłasza w dzienniku *Observateur Belge* oświadczenie, że się nieczuje obowiązany wyjawić francuzkiemu rządowi nazwiska wydawcy pomienionej broszury. *Monitor* nazwał wprowadzie tę broszurę pamphletem rosyjskim, ale właśnie *Monitor* najlepiej jest w stanie znać prawdziwego autora. Nakładca zapewnia, że spokojnie oczekuje skutków zapowiedzianego oskarżenia. (*Abbl. W. Z.*)

Szwajcarya.

(Legia cudzoziemska w Szwajcaryi niewiedzie się. — Znakomci Szwajcary przesiedlają się do Austrii.)

Potwierdza się, że werbunki francuskie w Szwajcaryi nie wiele mają sympaty. Pewien dziennik Fryburski pisze, że utworzenie legii szwajcarskiej w służbie francuskiej nie powiedzie się, gdyż w ostatnich dniach liczba zebranych w Besançon żołnierzy, by utworzyć korpus doborowy, ledwie wynosiła więcej nad stu.

Według *Gazette de Lusanne* zgłosiło się potąd do drugiej francuzkiej legii cudzoziemskiej tyle ludzi, że można z nich uformować cztery kompanie. Neapolitańskie biura werbownicze zakazano na ziemi francuzkiej.

Kilka znakomitych w polityce osób z kantonów szwajcarskich ma się niebawem przesiedlić do Austrii. Alt-Landamann Wincenty Müller z Uri zakupił znaczne dobra w Slawonii i osiedzi tam z innym członkiem owego kantonu. Radzca rządowy z Schorno w Szwyc, który reprezentował ten kanton na sejmie i w zgromadzeniu związkowem uda się do Krainy pod Lublaną, gdzie także dobra nabył. (*Abbl. W. Z.*)

Niemce.

Dziennik *Neue Münch. Ztg.* zawiera dłuższy artykuł pod tytułem: „Związek niemiecki i kwestya orientalna“. W tym artykule powiada między innymi: Uzbrojenia w Niemczech niemają obecnie zaczepnego charakteru; przeto w wykonywaniu tych uzbrojeń unikać należy wszystkiego, coby miało pozór groźby albo też tylko demonstracyi mianowicie przeciw tym wielkim mocarstwom, z którymi związek zostaje w stosunkach zupełnie spokojnych. Autor pomienionego artykułu jest przeto także przekonany, że z żadnej strony niebędzie wniesiona propozycya względem pomnożenia załogi zachodnich twierdz związkowych na stopę wojenną i sądzi, że z żadnej strony niezamierzano wystąpić z podobną propozycyą. Również nie może być teraz mowy o oznaczeniu punktów, na których ustawione być mają kontyngensa związkowe, gdyż to dopiero wtedy będzie mogło nastąpić, gdy związek uzna potrzebę uchwalenia właściwej mobilizacyi. Terazniejsze uzbrojenia związku nienależy tak uważać, jakoby związek uchwalił zbrojną neutralność, związek bowiem niepowziął jeszcze żadnej uchwały na wypadek, gdyby się wojna dalej pociągnęła i gdyby także Austria do niej przystąpiła. W tym względzie dałoby się tylko tyle powiedzieć, że jeżeliby związek później uchwalił neutralność w duchu Art. 45 wiedeńskiego aktu finalnego, natenczas terazniejsze jego uzbrojenia podałoby środek do utrzymania tej neutralności, w razie zaś, gdyby uchwalono brać udział w wojnie, okazałyby się terazniejsze uzbrojenia równie przydatne. (*A. B. W. Z.*)

Rosya.

(Ruchy wojsk. — Kadeci sybirskiego korpusu powołani. — W. książę Konstanty zwiedza Kronsztadt i flotę.)

Petersburg, 2. kwietnia. Pochody wojsk trwają nieprzerwanie i udają się częścią ku prowincjom morza bałtyckiego, częścią ku południowi. Dnia 27. z. m. wyruszyły znowu dwa bataliony grenadyerów rezerwowych, piąty i szósty z pułku hrabi Rumiancowa, po odbytej przez Cesarza Jego Mość dokładnej lustracyi. — Komen-

dant rezerwowej brygady ośmnastej dywizji piechoty, generał-major Zeimern, otrzymał za dobry stan tej brygady publiczną pochwałę, pułk zaś upominki i nagrody w pieniądzu.

Elewowie sybirskiego korpusu kadetów zostawali przedtem nim ich umieszczono w armii prawie trzy miesiące bez zatrudnienia, ale i bez żołdu. Teraz wydano rozporządzenie, ażeby tych młodych ludzi tak prędko jak tylko można odsyłać na stanowiska, tymczasem zaś, ażeby pobierali żołd z sumy, którą generał gubernatorowi Sybiru zachodniej dano do dyspozycji.

Jego cesarzowicz. Mość Wielki książę Konstantyn udał się przeszłego tygodnia do Kronsztadu, zwiedzić tamtejsze fortyfikacje i flotę. Flotę w Kronsztadzie zaopatrują w prowiant, równie jak i okręta trzeciej dywizji w Rewalu i Sweaborgu. W czasie tych lustracji był Wielki Książę Konstantyn obecnym przy poświęceniu katedry św. Andrzeja w Kronsztadzie, której budowę kończą pomimo wszelkiego wojennego ruchu w przeszłym i teraźniejszym roku; d. 10. lub 11. b. m. zamysłają przystąpić do poświęcenia przepysznego nowego obrazu Matki Boskiej, przyczem również kilku Wielkich książąt będzie obecnych.

Grecya.

(Szczegóły traktatu między Grecją a Portą.)

Dziennik *Constitutionnel* podaje bliższe szczegóły o traktacie zawartym między Grecją a Portą, według którego Grecya niema płacić żadnego wynagrodzenia, a w handlu przyznane jej są te same korzyści, jakie przysługują narodom najczęściej uwzględnionym. Przyznane jest Grecyi także ważne prawo, że własni reprezentanci mają sędzić poddanych greckich mieszkających w Turcyi oskarżonych o zbrodnie, przyczem tylko rodowici Heleni i ich potomstwo uważani być mają za poddanych greckich, z wyjątkiem osób naturalizowanych po trzyletnim pobycie w Grecyi. Nakoniec mają obustronne wojska przytłumiać rabunku na pograniczu, przy czem wojska mają prawo przechodzić na obce terytoryum i ustępywać dopiero wtedy, gdy dalsze ściganie złoczyńców obejmie wojsko krajowe. Od Grecyi żąda się, ażeby minister spraw zagranicznych wyraził Porcie na piśmie, że ubolewa nad wypadkami roku zeszłego i tuszy, że się podobne wypadki już nieponowia.

(A. B. W. Z.)

Turcyja.

(Najnowsza poczta wschodnia.)

Doniesienia z Konstantynopola przywiezione do Tryestu dnia 11. kwietnia parostatkami Lloydy datowane z d. 2. b. m. Nieustannie przybywają nowe wojska francuzkie z morza śródziemnego i zbierają się niezwłocznie w obozie w Maslak.

Listy z Bałakławy z d. 26. z. m. donoszą o niezmiennym stanie rzeczy; Rosyianie pracują bardzo gorliwie nad fortyfikacyami wzdłuż Czernej. Część floty stojącej w zatoce Kamiesz przygotowywała się wypłynąć na rekonesans.

Ze Smyrny donoszą z d. 5. że handel drobiazgowy wzmógł się nadzwyczajnie.

Z Aten donoszą z d. 6., że król. sekretarz prywatny pan Wendtland przybył z powrotem do stolicy; książę Galiczyń uwiadomił rząd grecki urzędownie o śmierci Cesarza Mikołaja.

(Lit. kor. austr.)

Australia.

(Audyencya u króla Kamehamehy IV. — Nominacje ministrów. — Przewoma króla.)

Wiadomości z Honolulu sięgają po dzień 20. stycznia. Nowy król Kamehameha IV. dawał dnia 16. stycznia pierwszą audyencyę publiczną i zaraz potem zwołał tajną radę dla oznajmienia jej następujących nominacji: Książniczka Wiktoryja Kamamelu jest mianowana pierwszym ministrem (Kuhina-Nui), Wiliam L. Lee kanclerzem królestwa, John Young ministrem spraw wewnętrznych, Robert C. Wylie ministrem spraw zagranicznych i wojny, Elisha H. Allen ministrem sprawiedliwości, a Richard Armstrong ministrem publicznego oświecenia. Przy ogłoszeniu tych nominacji miał król przemowę o powinności szefów różnych urzędów i zakończył temi słowy: Choć młody, będę się starał za boską pomocą być stałym i sprawiedliwym w wypełnieniu obowiązku, który mi jest poruczony, i moim uczuciom jako człowiek niedam nigdy wzięć przewagi nad memi powinnościami królewskimi. Od wszystkich moich radców spodziewam się otwartej i szczerzej porady, i wszyscy ci, których porada będzie tchnąć prawością, niech nie mają żadnej obawy; lecz jeźliby się między nimi znalazł jeden, któryby chciał nadużyć mojego zaufania i dawał mi rady więcej ze względu na swoje interesa prywatne niż na dobro publiczne, ten niech się nie spodziewa, by mu to na dobre wyszło.

Z teatru wojny.

(Nowe fortyfikacje. — Wielka demonstracja kawalerii.)

Z Eupatoryi donoszą gazecie *Times* z d. 21. marca:

„Fortyfikacje przybierają z każdym dniem większe rozmiary. Linia bezpośrednio przed miastem już ukończona i zaczęto już zakładać fortyfikacje zewnętrzne. Dla zamaskowania ich budowy zrobiono wczoraj wielką demonstrację kawalerii. Ze świtem wyruszyło z miasta pięć pułków kawalerii z dwiema baterjami i znaczną liczbą piechoty. Infanterya zajęła pozycję tuż przed miastem; kawalerya zaś posunęła się ku pierwszemu pagórkowi w centrum, gdzie dotychczas stały wedety tureckie. W pierwszej linii stały dwa pułki kawalerii z konną baterją w centrum i plenklery po obydwóch

skrzydłach; w drugiej linii posunięte więcej ku obydwom skrzydłom dwa pułki podzielone na szwadrony, z których każdy miał po 3 działa od frontu; 5 pułk tworzył rezerwę, a Tatarów użyto za plenklery. — W tym porządku bojowym przebyli pierwsze wzgórza, poczem wedety rosyjskie powoli się cofnęły. Równina pod Eupatoryą, która wygląda z oddalenia jakby nieprzerwana płaszczyna, poprzerywana kilką następującymi po sobie pagórkami, między którymi ciągną się wąwozy ku jezioru Sasik; po drugiej stronie jeziora powtarza się znów ta sama gra natury. Najprzód pokazały się tylko te cztery nieprzyjacielskie szwadrony, któreśmy ciągle widzieli, dragoni, hazary i ułani. Widząc że Turcy posuwają się naprzód, cofnęli się powoli ku prawej stronie ku wsi Bagai, kozacy zaś rozstawili się długą linią w kierunku Oraz, by pokryć prawe skrzydło rosyjskie. Turcy postępowali z jednego wzgórza na drugie aż do wąwozu, po którego stronie przeciwnej Rosyianie stanęli. Zamierzaniem ich było widocznie wabić Turków coraz dalej na prawo, ażeby na ich prawe skrzydło wpaść niespodzianie i rozbić im linię. Jakoz w rzeczy samej powiodło im się to w części po lewej stronie za pomocą 8 szwadronów i 12 dział tak zręcznie, że Turcy nie zwrócili nawet uwagi, dopiero gdy manewr nieprzyjaciela stał się widoczniejszy, zaczęła się kawalerya turecka cofać, dając ognia w większej odległości, by jazdę nieprzyjacielską ściągnąć ku prawej stronie, co się też powiodło. Dotychczas (była to 8 godzina zrana) dowodził generał brygady Tzeskess Ali Basza; ale właśnie gdy Turcy zaczęli się powoli cofać, nadjechał sam Omer Basza i odkomenderował 1 pułk i 3 działa w prawo do wąwozu, gdzie Rosyianie przejścia bronić chcieli. Przyszło do kaonady, ale bezskutecznej, gdyż obydwie strony nie zamierzali ataku na seryo. Tak manewrowano tu i owdzie aż do po południa; cel demonstracji został osiągnięty, gdyż tymczasem wytyczył pułkownik Symonis nowe założycie mające reduty i rozpoczęto robotę. Noc i dzień następujący minęły spokojnie, a jutro będą nowe reduty zapewne gotowe.“

W ostatnich dniach przybyło znów pięć parostatków z 600 baszi-bozukami; długo oczekiwane strzelby i pałasze dla kawalerii przybyły także z Anglii.

(Abbl. W. Z.)

(Ostrożności generała Canroberta.)

Gazeta Wiedeńska z d. 12. kwietnia wypisuje z *Salut Public*: „Generał Canrobert, na którym tak wielka ciężka odpowiedzialność, nie chce nic narażać na niebezpieczeństwo; w zamiarach swoich niedostępny, ukrywa je starannie ażeby nieprzyjaciel nie mógł odgadnąć, co przedsięwziąć zamysła. Zresztą wszystkie jego usiłowania zmierzają do uzyskania pola w stronie północnej, a Rosyianie wiedząc dobrze, że tam jest ich słaba strona, powiększają przeszkody, i posyłają ciągle świeże kolumny dla zburzenia jego fortyfikacji zaczepnych.“

Z Marsylii telegrafują pod dniem 10. b. m.: „Podług otrzymanych tu dziełników z Konstantynopola utworzyli Rosyianie z kilku okrętów zatopionych w zatoce sebastopolskiej trzecią linię zaporną. Słychać, że Persya ściga na granicy tureckiej 50.000 ludzi.“

(Abbl. W. Z.)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 15. kwietnia. Dzisiaj — w niedzielę 15. kwietnia — o god. 11. odprawi Jego Emin. Kardynał-Pronuncyusz Viale Prela w kościele włoskim uroczyste nabożeństwo dziękczynne za utrzymanie życia Jego Świąt. Papież Piusa IX. Po mszy św. będzie odspiewane „Te Deum“.

Londyn, 12. kwietnia. Dzisiejszy numer dziennika *Morning Post* zapewnia, że Austria gotowa, w razie gdyby pokój nie przyszedł teraz do skutku, wyjednać go gorliwym prowadzeniem wojny. Książę Gorczakow ma 17. lub 18. dać stanowczą odpowiedź Rosyi.

Ten sam dziennik zapewnia także, jako Król Prus prosił listownie Cesarza Alexandra Rosyi, ażeby hrabię Nesselrode wystąpił do Wiednia, by ile możności zawrzeć pokój i ostrzegł go, by niepotrzebnymi przeszkodami nie utrudniał zawarcia pokoju. (W. Z.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 17. kwietnia. Na naszym wczorajszym targu były następujące ceny: korzec pszenicy 38r.30k.; żyta 27r.15k.; owsa 16r.50k.; kartofli 11r.25k.; — cetnar siana 5r.37k.; okotów 3r.22k. w w. w.

— Spęd bydła rzeźnego na wczorajszym targu liczył 171 wołów, których w 9 stadach po 2 do 30 sztuk z Dawidowa, Stryja, Żółkwi i Jaszkwieca na targowicę przypędzono. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 118 sztuk na potrzeb miasta i płacono za woła, mogącego ważyć 12 $\frac{1}{4}$ kamieni mięsa i 1 $\frac{1}{2}$ kam. łożu, 187r.30k.; sztuka zaś, którą szacowano na 18 $\frac{1}{2}$ kam. mięsa i 3 $\frac{1}{2}$ kam. łożu, kosztowała 350r. w w.

(Ceny targowe w obwodzie Przemyskim.)

Przemysł, 14. kwietnia. Według doniesień handlowych podajemy ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża, jakie były na targach dnia 30. marca i dnia 6. kwietnia w Przemysłu, Jarosławiu i Jaworowie: korzec pszenicy 15r.—17r.—16r.12k.; żyta 13r.14k.—13r.—11r.56k.; jęczmienia 10r.36k.—10r.—9r.20k.; owsa 8r.50k.—9r.—6r.48k. m. k.

